

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

องค์การบริหารส่วนตำบล
อำเภอกันทรารมย์ จังหวัดศรีสะเกษ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ขององค์การบริหารส่วนตำบลขุน ประจําปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในฐานะที่กลไกของฝ่ายบริหารที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยกำหนดให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหา การทุจริตภาครัฐ ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่จะนำไปสู่การ จัดทำ มาตรการภายในต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดกัน ระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และเชื่อมโยงกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการ ดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการ ทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ได้กำหนดให้แสดงผลการ ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการให้/รับสินบนจากการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ตามภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลขุน เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐ ให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการ ทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์ และ ประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายใน หน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของหน่วยงาน

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่าง ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือการรับสินบน วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยง การทุจริต เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจ ก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป มาตรการป้องกันการทุจริต สามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริต ให้แก่ บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการ เกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกัน ในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะ ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่ง ของ การปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

2. ประเภทความเสี่ยงการทุจริตและศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นเครื่องมือในการป้องกันและสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตขององค์กร โดยคู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) ของสำนักงาน ป.ป.ท. ได้จำแนกประเภทของความเสี่ยงการทุจริตไว้ด้วยกัน 3 ด้าน ประกอบด้วย

โดยได้มีการนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk) และการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยง (Risk)	<ul style="list-style-type: none"> • ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์บางอย่างซึ่งมีผลกระทบทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือเบี่ยงเบนไปจากที่ กำหนดไว้ ทั้งนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจส่งผลในทางบวกหรือทางลบก็ได้ (ผลกระทบทางลบ คือ ความเสี่ยง, ผลกระทบ ทางบวก คือ โอกาส) เหตุการณ์/การกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอนและ ส่งผลกระทบ หรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน) หรือ ก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายขององค์กร
การบริหารความเสี่ยง (Risk Management)	<ul style="list-style-type: none"> • กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้ง กระบวนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	<ul style="list-style-type: none"> • การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต
การทุจริต	<ul style="list-style-type: none"> • องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ(TI) ได้กำหนดนิยามและรูปแบบของการทุจริตเป็น 7 ประเภท ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> 1. การทุจริตขนาดใหญ่(Grand Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงเพื่อปิดเบี่ยงนโยบายหรือการใช้อำนาจรัฐในทางมิชอบ เพื่อให้ผู้นำหรือผู้บริหารประเทศได้รับผลประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรของชาติ 2. การทุจริตขนาดเล็ก(Petty Corruption) เป็นการกระทำของเจ้าหน้าที่รัฐระดับกลางและระดับล่างต่อประชาชนทั่วไป โดยการใช้อำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายในทางมิชอบ

ศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
	<p>3. การติดสินบน (Bribery) เป็นการเสนอ การให้ หรือสัญญาว่าจะให้ ผลประโยชน์ทั้งในรูปของเงิน สิ่งของ และสิ่งตอบแทนต่างๆ เพื่อเป็นแรงจูงใจ ให้เกิดการกระทำผิดกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี</p> <p>4. การยักยอก (Embezzlement) คือ การที่พนักงานหรือเจ้าหน้าที่องค์กรของรัฐ นำเงินหรือสิ่งของที่ได้รับมอบหมายให้ใช้ในหน้าที่ราชการมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือเพื่อกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง</p> <p>5. การอุปถัมภ์ (Patronage) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก ด้วยการคัดเลือกบุคคลจากสายสัมพันธ์ทางการเมืองหรือเครือข่าย (Connection) เพื่อเข้ามาทำงานหรือเพื่อได้รับผลประโยชน์ โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติและความเหมาะสม</p> <p>6. การเลือกที่รักมักที่ชัง (Nepotism) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเล่นพรรคเล่นพวก โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้อำนาจที่มีในการให้ผลประโยชน์หรือให้หน้าที่การงานแก่เพื่อน ครอบครัว หรือบุคคลใกล้ชิด โดยไม่คำนึงถึงคุณสมบัติ และความเหมาะสม</p> <p>7. ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) คือ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวม อันเกิดจากที่บุคคลต้องมีหน้าที่หรือ สถานะมากกว่า 1 สถานะ</p>
<p>การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนตน กับ ประโยชน์ส่วนรวม</p>	<ul style="list-style-type: none"> • การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐ หรือองค์กร ของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มี ผลประโยชน์ส่วนตนเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่างๆ หรือนำ ประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ส่วนตนเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้ อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือ ดำเนินการดังกล่าว นั้น เพื่อแสวงหาประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง
<p>ความเสี่ยง / ปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ความเสี่ยง เหตุการณ์ที่ยังไม่เกิด ต้องหามาตรการควบคุม : • ปัญหา เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว รู้อยู่แล้ว ต้องแก้ไขปัญหา
<p>ประเด็นความเสี่ยง</p>	<ul style="list-style-type: none"> • เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง
<p>โอกาส (Likelihood)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
<p>ผลกระทบ (Impact)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
<p>ระดับความรุนแรงของ ความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผล จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาส (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact)

การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล(Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน(Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริต พร้อมทั้งร่วมมือกัน ควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการให้มี ความโปร่งใส ตรวจสอบได้

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐสำนักงาน ป.ป.ท.ในฐานะกลไกของฝ่ายบริหารในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตในภาครัฐ ได้ขับเคลื่อนการดำเนินการภายใต้บริบทใหม่ที่เน้นเรื่องการป้องกัน ป้องปรามที่เป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสกัดกั้น ยับยั้งเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตโดย การประเมินความเสี่ยงการทุจริต คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จึงเป็นเครื่องมือหลักที่ สำนักงาน ป.ป.ท. ใช้เพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต เพื่อยกระดับค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) โดยได้จำแนกประเภทการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็น 3 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 : ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต

ด้านที่ 2 : ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

ด้านที่ 3 : ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

กรอบแนวคิดการพัฒนาการประเมินเชิงคุณภาพการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

Corruption Risk Management : CRM

- CRM จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล
- ผลการประเมิน CRM ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว
- หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRM ได้ประโยชน์จากการประเมิน สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมมองของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กรโดยเฉพาะ การแสดงให้สังคมและสาธารณชนรับรู้ว่าคุณภาพหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM		
ด้านที่ 1	ด้านการอนุมัติอนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ 2	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติในทางมิชอบ
ด้านที่ 3	ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	-โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุก ประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และโครงการที่จ่ายขาดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ 500 ล้านบาท ขึ้นไปที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ ส่วนราชการเทียบเท่าระดับกรมและรัฐวิสาหกิจ

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) สอดคล้องกับหลักการที่ 8 – การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต ซึ่งเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของ หลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งเป็นหลักการที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายที่ได้กำหนดกรอบการควบคุมภายในองค์กรไว้ด้วยกัน 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

มาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ในการควบคุม
- หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ 13 องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กรให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

องค์ประกอบที่ 5 : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบ และหลักการจะต้องมีอยู่จริง และนำไปปฏิบัติได้ อีกทั้ง ทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) เป็นหนึ่งในองค์ประกอบของหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO 2013 (Committee of Sponsoring Organizations 2013) ซึ่งในส่วนของการประเมินความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้องกับหลักการที่ 8 – การพิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต โดยกรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 4 กระบวนการ ดังนี้

1. **Corrective** : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตียอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

2. **Detective** : เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่องตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแส้นแก่ผู้บริหาร

3. **Preventive** : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิดในส่วนที่พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ทั้งนี้รู้ว่า ทำไปมีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างในการทุจริตเข้ามาได้อีก

4. **Forecasting** : การพยากรณ์ ประเมินการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าในเรื่อง ประเด็น

ที่ไม่คุ้นเคยในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการ ล่วงหน้าในอนาคต (Unknown Factor)

4. วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน 3 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

4.1. **กำหนดเกณฑ์การประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต** เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมินความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

- **โอกาสที่จะเกิด (Likelihood)** : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

- **ผลกระทบ (Impact)** : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

4.2. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสียหายการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของ กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง/มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคย เกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

4.3. การจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริต และประพฤตินิยมชอบ เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการ ที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน มาทำการประเมินว่ามีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้ และต้องมีการติดตามเพื่อประเมิน การบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

5. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลดุน

องค์การบริหารส่วนตำบลดุน ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤตินิยมชอบในประเภทความเสี่ยงในความโปร่งใสและการใช้อำนาจ และตำแหน่งหน้าที่ เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลดุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

1) เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
2	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก
1	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

2) เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
4	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
3	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
2	น้อย	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
1	น้อยมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

3) เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	1	2	3	4	5
5	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
4	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
3	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
2	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
1	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

หมายเหตุ : ระดับความเสี่ยง = โอกาส x ผลกระทบ

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
1	ความเสี่ยงระดับสูงมาก	15 – 25 คะแนน
2	ความเสี่ยงระดับสูง	9 – 14 คะแนน
3	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	5 – 8 คะแนน
4	ความเสี่ยงระดับต่ำ	1 – 4 คะแนน

6. การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลตุน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้/รับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจขององค์การบริหารส่วนตำบลตุน สามารถกำหนดประเด็นความเสี่ยงได้ 4 ประเด็น ดังนี้

- (1) ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต (ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558)
- (2) ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
- (3) ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง และ
- (4) ประเด็นการบริหารงานบุคคล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต / เหตุการณ์ความเสี่ยง	Risk Score		
	Likelihood	Impact	Risk Score
ประเด็นการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558			
1. เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินจากผู้ขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน	2	2	4 (ต่ำ)
2. เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาตประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	2	2	4 (ต่ำ)
ประเด็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
3. การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน จากประชาชน/ร้านค้า ในการประเมินภาษีให้น้อยลง	2	2	4 (ต่ำ)
4. เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน เพื่อแลกกับการลัดคิวเข้ารับบริการและอำนวยความสะดวก	2	2	4 (ต่ำ)
ประเด็นการจัดซื้อจัดจ้าง			
5. เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สิน จากการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นเท็จ/ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยเอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้อง	2	2	4 (ต่ำ)
ประเด็นการบริหารงานบุคคล			
6. การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินในการต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง และการบรรจุ/แต่งตั้ง โอน/ย้าย	2	2	4 (ต่ำ)

สรุปผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลดุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

ระดับ ความเสี่ยง	ระดับ คะแนน	ความหมาย	จำนวน ปัจจัยเสี่ยง
สูงมาก	15 – 25	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ทันที	-
สูง	9 – 14	ระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ - ต้องมีการจัดการความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	-
ปานกลาง	5 – 8	ระดับที่ยอมรับได้ - แต่ต้องมีการควบคุมความเสี่ยง	-
ต่ำ	1 – 4	ระดับที่ยอมรับได้	6

7. แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลดุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

จากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบของ องค์การบริหารส่วนตำบลดุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 วิเคราะห์แล้วเห็นว่า ยังคงมีความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบที่องค์การบริหารส่วนตำบลดุน จำเป็นต้องมีการควบคุมให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จำนวน 6 เหตุการณ์ (เหตุการณ์ความเสี่ยงที่ยังอยู่ในระดับ ปานกลาง - สูง) โดยกำหนดแนวทาง/มาตรการจัดการความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
1.	เรียกรับสินบนให้/ขอให้หรือรับว่า จะให้ทรัพย์สินจากผู้ขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร รื้อถอน ดัดแปลง เพื่อให้ตรวจสอบผ่านมาตรฐาน	1. ประกาศนโยบายเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 และเผยแพร่ ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนได้รับทราบและถือปฏิบัติ	กองช่าง/อบต.ดุน
2.	เรียกรับสินบนให้/ขอให้หรือรับว่า จะให้ทรัพย์สินจากผู้ขออนุญาต ประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลก กับใบอนุญาตประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	2. จัดทำแผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมายเผยแพร่ ณ จุดบริการ 3. จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน 4. ผู้บริหารหน่วยงานมอบนโยบายและให้ความสำคัญในการตรวจสอบการพิจารณาการขออนุญาตของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด 5. นำระบบบริการออนไลน์มาใช้เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ป้องกันการเรียกรับสินบน 6. เพิ่มช่องทางการร้องเรียน กรณีมีการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่ โดยจะต้องเป็นช่องทางที่เข้าถึงง่าย และให้ความคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส	

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
3.	การใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่า จะให้ทรัพย์สินจากประชาชน/ร้านค้า ในการประเมินภาษีให้น้อยลง	1. มีการประกาศเจตนารมณ์ นโยบาย No Gift Policy จาก การปฏิบัติหน้าที่ โดยผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน พร้อมทั้ง แจ้งเวียนแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้ทุกส่วนราชการยึดถือ ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด 2. จัดกิจกรรมหรือเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม และขับเคลื่อนนโยบาย No Gift Policy /การป้องกันการ ชัดกันแห่งผลประโยชน์	กองคลัง/อบต.ดุน
4.	เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่า จะให้ทรัพย์สิน เพื่อแลกกับการลัด คิวเข้ารับบริการและอำนวยความสะดวก	3. มีการกำกับติดตามและมีการรายงานผลการดำเนินการ ตามนโยบาย No Gift Policy 4. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่องวินัย ภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความ ปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียน และสร้างความมั่นใจว่าจะมีการ ดำเนินการตรวจสอบและลงโทษเรื่องทุจริตดังกล่าว อย่างจริง พร้อมทั้งมีการเผยแพร่รายงานข้อมูลสถิติและ ความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต	
5.	เรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่า จะให้ทรัพย์สินจากการเบิกจ่าย งบประมาณเป็นเท็จ/ดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างโดยเอื้อประโยชน์แก่ ตนหรือพวกพ้อง	1. มีการมอบนโยบาย/ประชุมซักซ้อมความเข้าใจ/กำกับ ดูแล เพื่อให้บุคลากรเบิกจ่ายงบประมาณ อย่างคุ้มค่า ไม่บิดเบือนวัตถุประสงค์ของการใช้จ่าย งบประมาณ รวมทั้งเปิดโอกาส ให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบติดตามการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน 2. มีการจัดทำ/รายงานข้อมูล งบประมาณ ทั้งข้อมูล งบประมาณที่ได้รับและความคืบหน้าของการเบิกจ่าย ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ให้บุคลากรในสังกัดได้รับทราบโดยทั่ว กันเป็นประจำทุกเดือน/ไตรมาส 3. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลภาพรวม และ/หรือ ข้อมูลโครงการสำคัญ/โครงการขนาดใหญ่ตามแผนปฏิบัติ การและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อสร้างการรับรู้ให้ บุคลากรภายใน ได้รับทราบและเกิดการมีส่วนร่วมในการ ตรวจสอบ ติดตามแสดงความคิดเห็นได้ 4. จัดให้มีช่องทางในการให้ คำปรึกษา/เผยแพร่ คู่่มือ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องแก่ บุคลากรภายในให้สามารถ ปฏิบัติ หน้าที่ในการงบประมาณ/การเบิกจ่าย/การจัดซื้อจัด จ้างได้อย่างถูกต้อง 5. เผยแพร่รายการการจัดซื้อจัดจ้างหน่วยงานในประเภทบ ายจ่ายหมวดงบลงทุนที่จะมีการดำเนินการในปีงบประมาณ	กองคลัง/อบต.ดุน

ที่	เหตุการณ์ความเสี่ยง	มาตรการป้องกันการทุจริต	ผู้รับผิดชอบ
		พ.ศ. 2568 6. เผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างหรือแผนการจัดหาพัสดุ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 7. เผยแพร่ความก้าวหน้าการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2568 8. เผยแพร่รายงานสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568	
6.	การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนให้/ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินในการต่อสัญญาจ้างพนักงานจ้าง และการบรรจุ/แต่งตั้ง โอน/ย้าย	1. จัดทำ/ปรับปรุงแผนอัตรากำลัง 2. จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร 3. จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่ หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลให้บุคลากร ภายในได้รับทราบโดยทั่วกัน โดยครอบคลุมประเด็น ดังนี้ 1) การสรรหาและคัดเลือกบุคลากร 2) การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร 3) การพัฒนาบุคลากร 4) การประเมินผลการปฏิบัติราชการ 5) การให้คุณให้โทษและสร้างขวัญกำลังใจ 4. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนเรื่องทุจริต/เรื่องวินัย ภายในหน่วยงานโดยเฉพาะ โดยเป็นช่องทางที่มีความปลอดภัยต่อผู้ร้องเรียน และสร้างความมั่นใจว่าจะมีการดำเนินการตรวจสอบและลงโทษเรื่องทุจริตดังกล่าวอย่างจริงจัง พร้อมทั้งมีการ เผยแพร่รายงานข้อมูลสถิติและความก้าวหน้าของการจัดการเรื่องร้องเรียนทุจริต 5. จัดทำข้อมูลสถิติอัตรากำลังประจำปี	สำนักปลัด/ อบต.ตุน

8. การติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลตุน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

8.1.การติดตามประเมินผล

องค์การบริหารส่วนตำบลตุน กำหนดติดตามประเมินผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 2 ครั้ง ดังนี้

- ❖ ครั้งที่ 1 รอบ 6 เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ วัน 31 มีนาคม 2568
- ❖ ครั้งที่ 2 รอบ 12 เดือน กำหนดรายงานผลการดำเนินการ ภายในวันที่ วัน 30 กันยายน 2568

8.2. วิธีการรายงานผลการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ส่วนงานผู้รับผิดชอบตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงฯ ติดตามประเมินผลภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด และรายงานให้ผู้บริหารหน่วยงานทราบ